

PORAN

Biblioteka
Lagrellowa

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 8504

Lwów, sobota 19 maja 1928

Rok XIX

Nakładem Spółki Wydawniczej GRODKI i Spółki

Redaktor naczelny: JERZY KONARSKI.

Nowe zadłużanie Lwowa.

Masowe aresztowania kierowników przemysłu państwowego w Rosji. - O język ruski w Radzie przybocznej kom. Strzeleckiego. - Wysokie zwycięstwo Hasmonei nad Śląskiem.

Nisejską najdelikatniejszą oliwę do sałat poleca Firma „Zakopane“ Moor i Stachowicz Lwów, Akademicka 24 — Saplaby 25

RATYFIKACJA TRAKTATU POLSKO-JUGOSŁOWIAŃSKIEGO
stwierdziła Polska swój lojalny stosunek do Jugosławji.

Berlin, 17. maja. (Tel. G. P.) „Berl. Tageblatt“, donosząc z Białogrodu o dokonanej wczoraj przedpołudniem wymianie dokumentów ratyfikacyjnych polsko-jugosłowiańskiego traktatu przyjaźni i rozjemczego, przytacza głos białogrodzkiej „Politiki“, że minister Zaleski zaproponował rządowi jugosłowiańskiemu dokonanie obecnie ratyfikacji tego traktatu, zawartego we wrześniu 1925 w Genewie, ażeby położyć kres pogłoskom, jakoby podróż ministra Zaleskiego do Rzymu miała oznaczać całkowite odwrócenie się Polski od Małej Ententy. Dziennik przytacza dalej oświadczenie „Politiki“, że istnienie i ratyfikacja paktu polsko-jugosłowiańskiego dowodzi, że wykluczona jest wszelka możliwość jakiegokolwiek umowy polsko-włoskiej, zwrócenie przeciwko Jugosławji.

W STANIE ZDROWIA STRESEMANN NASTĄPIŁA POPRAWA.

Berlin 17. maja. (Tel. G. P.) Dzisiejszy biuletyn o stanie zdrowia ministra Stresemanna stwierdza, że poprawa utrzymuje się w dalszym ciągu. Działalność nerek w dalszym ciągu powraca. Temperatura wynosi 36,9, puls 84. Biuletyn wyraża nadzieję, że w dalszym przebiegu choroby nie dojdzie do żadnej recydywy.

ROSJA NAWIAZUJE ROKOWANIA Z CZECHAMI?

Praga 17. maja. (Tel. G. P.) „Tribuna“ dowiadyuje się, jakoby pomiędzy Czechosłowacją i Rosją sowiecką doszło do porozumienia w sprawie rozpoczęcia rokowań co do ekonomicznego modus vivendi. Rokowania, których termin nie został jeszcze ustalony, będą się odbywały w Czechosłowacji.

Wspaniały bankiet na cześć Paderewskiego

WIELEKI MISTRZ WYRAZIŁ WDZIĘCZNOŚĆ POLSKI DLA AMERYKI.

Nowy Jork, 17. maja. (Tel. G. P.) W środę w hotelu Commodore odbył się wielki bankiet na 2000 osób, wydany na cześć Ignacego Paderewskiego przez fundację Kościuszkowską. Wygłoszono szereg przemówień. Między innymi przemawiali: poseł polski w Waszyngtonie Cieschanowski, oraz Paderewski. Bankiet zgromadził przedstawicieli wielkiej finansjery nowojorskiej, wydawców wielkich dzienników i cały szereg osobistości politycznych. Prezydent Coolidge, gubernator Smith,

Hoover i burmistrz N. Jorku nadesłali depesze.

Paderewskiemu ofiarowano album, zawierające wyrazy hołdu. Odpowiadając na przemówienie posła Cieschanowskiego, Paderewski wygłosił dłuższą mowę, w której m. i. wyraził wdzięczność Polski dla Ameryki za obronę polskiej sprawy. Publiczność zgromadzona na bankiecie urządziła Paderewskiemu entuzjastyczna owacje.

Komitet ekonomiczny Ligi Narodów

PRZECHODZI DÓ AKCJI KONKRETNEJ

Genewa, 17. maja. (Tel. G. P.) W rezultacie wczorajszego ostatniego plenarnego zebrania doradczego Komitetu ekonomicznego Ligi Narodów oraz mów przedstawicieli Francji i Belgii przyjęto dość niespodziewaną propozycję podzielenia się komitetu, nie na trzy zasadnicze komisje przemysłową, handlową i rolniczą, lecz na trzy inne komisje, z których dwie mają zbadać wszechstronnie sprawę węgla i cukru pod kątem widzenia międzynarodowym, a trzecia zajmie się wszelkimi innymi sprawami, a mianowicie

innymi stosunkiem do karteli międzynarodowych oraz redakcją szeregu wniosków, wniesionych przez członków komitetu, a dotyczących pewnych zagadnień o charakterze ogólniejszym. Jest to bardzo znamienna pierwsza próba przejścia organizacji gospodarczej Ligi Narodów od spraw ogólnych do spraw konkretnych. Do podkomitetu węglowego wszedł polski delegat p. Gliwie, do podkomitetu dla spraw cukrownictwa p. Popławski.

Międzynar. kongres agrariuszy w Pradze

STWIERDZIŁ SOLIDARNOŚĆ POGŁADÓW NA ROLĘ ROLNIKÓW W POSZCZEGÓLNYCH KRAJACH.

Praga, 17. maja. (Tel. G. P.) Wczoraj popołudniu odbyło się tu posiedzenie międzynarodowego komitetu agrariuszy z udziałem delegatów rolników Belgii, Czechosłowacji, Holandji, Polski i Rumunii. Posiedzenie otworzył minister oświecenia publicznego Hołda, witając serdecznie gości zagranicznych.

Następnie minister nakreślił rolę, jaką odgrywać w nina międzynarodowa organizacja rolników, wskazując z naciskiem na doniosłą rolę rolnictwa w społeczeństwie jako niezbędnego czynnika w całokształcie życia gospodarczego i politycznego. Po szeregu przemówień zebrani uchwalili rezolu-

cję, stwierdzającą solidarność poglądów rozmaitych przedstawicieli państw wchodzących w skład komitetu, oraz żądającą dla kół rolniczych odpowiedniego udziału w rządzie i administracji odnosnych krajów na zasadzie uznania zdemokratyzowanej indywidualnej własności ziemi, oraz na stopie równości rolnictwa, przemysłu i handlu. Kongres stwierdził swoją gotowość współdziałania z instytucjami pokrewnymi, w szczególności z międzynarodową komisją rolniczą w Paryżu, oraz międzynarodowym Biurem pracy.

ARESZTOWANI W KRAKOWSKIEJ AFERZE SZPIEGOWSKIEJ NIE BYLI URZĘDNIKAMI LECZ PODURZĘDNIKAMI.

Kraków 17. maja. (Tel. G. P.) W sprawie ukazujących się w prasie komunikatów, dotyczących afery szpiegowskiej, krakowska Dyrekcja kolei państwowych wyjaśnia, że żaden z spośród aresztowanych pracowników kolejowych nie należał do kategorii urzędników, gdyż Turtek i Idzikowski byli niższymi funkcjonariuszami (dawna kategoria podurzędników), Chrobałk i Mróz zaś byli dziennie płatnymi kancelistami.

STANY ZJEDNOCZONE PRZECIW ZASTRZEŻENIOM W SPRAWIE ZAKAZÓW CELNYCH.

Genewa, 17. maja. (Tel. G. P.) Stany Zjednoczone wystosowały do Ligi Narodów pismo, w którym stwierdzają z rozczarowaniem nadmierną ilość wszelkiego rodzaju zastrzeżeń, poczynionych przez państwa, które podpisały konwencję z roku 1927 w przedmiocie zakazów celnych. Zdaniem Stanów Zjedn. zastrzeżenia te są sprzeczne z duchem i przepisami konwencji, wobec czego Stany Zjedn. rezerwują sobie prawo ewentualnego przeciwstawienia się jużto poszczególnym zastrzeżeniom państw, jużto zastrzeżeniom tym w ogólności.

O nowoczesne metody pracy.

UROCZYSTE OTWARCIE PORADNI ZAWODOWEJ PATRONATU NAD MŁODZIEŻĄ RĘKODZIELNICZĄ.

Lwów 18. maja.

(jp.) Wczoraj odbyło się w sali Instytutu Technologicznego o g. 11 przed poł. uroczyste otwarcie „Poradni Zawodowej Patronatu nad młodzieżą rękodzielniczą we Lwowie“.

Pod skromną tą nazwą powstała w mieście naszym nader ważna instytucja naukowo - społeczna, a mianowicie pracownia psychotechniczna, będąca wynikiem nowoczesnej tendencji planowego i zorganizowanego poradnictwa zawodowego opartego na zasadzie, że praca tylko wówczas działa jako czynnik dodatni jeśli odpowiada organizmicznym siłom, zdolnościom i zamiłowaniom danej jednostki.

Na tej zasadzie rozwinął się osobny dział psychologii stosowanej, zwanej psychotechniką, mający na celu między innymi, badanie uzdolnienia zarówno fizycznego, jak i psychicznego jednostki pracującej lub zgłaszającej się do pracy w pewnym zawodzie.

Organizowane na zasadach psychotechniki poradnie zawodowe wskazują zgłaszającym się jednostkom **najodpowiedniejszy dla nich zawód na podstawie djagnostyki ich uzdolnień**, bądź też przeprowadzając na podstawie egzaminu psychotechnicznego selekcję wśród kandydatów zgłaszających się do pracy.

Instytucje podobne istnieją dziś za granicą we wszystkich większych miastach od lat już kilkunastu, w ostatnich zaś latach powstały i u nas w Polsce; **Warszawa liczy ich kilka**, obecnie tworzą się one i w innych miastach polskich, jak w **Krakowie, Poznaniu, Lwowie**.

Już z końcem roku 1924 zawiązał się we Lwowie z inicjatywy profesora Politechniki lwowskiej **E. T. Geislera, komitet organizacyjny**, który w kwietniu roku 1925 doprowadził do zatwierdzenia stowarzyszenia pod nazwą: **„Instytut badań psychotechnicznych we Lwowie“**, do którego w charakterze członków weszły instytucje społeczne i naukowe, jak np. Politechnika, Izba handlowo-przemysłowa, Miejskie Zakłady Elektryczne i t. p. Dzięki staraniom Komitetu organizacyjnego Rada miejska m. Lwowa pozwoliła Zakładom elektrycznym na wyasygnowanie **15.000 zł.** celem zakupienia najważniejszych przyrządów. Poza tem Izba handlowo-przemysłowa, dzięki staraniom i poparciu p. dyr. inż. **St. Tatarczucha** udzieliła pracowni w Instytucie technologicznym bezpłatnie lokalu ze świadczymi.

W listopadzie r. 1925 Stowarzyszenie ukonstytuowało się powołując na swego przewodniczącego prez. kolei p. inż. **Prachtla-Morawiańskiego**, oraz wybierając Zarząd w osobach prof. **E. T. Geislera**, dyrektora Instytutu Technologicznego, inż. **St. Tatarczucha**, oraz prof. **dr. Z. Zawirskiego**. W ciągu roku 1927 pracownia psychotechniczna rozpoczęła swoje czynności pod nazwą **„Patronat nad młodzieżą rękodzielniczą“**.

Praca poradni idzie na razie w dwojakim kierunku: 1) badanie **młodziży szkół zawodowych**, oraz 2) badanie **kierowców wozów mechanicznych**.

Badania na szerszą skalę rozwinę-

ła pracownia dopiero od stycznia 1928 r., tj. z chwila, gdy uzyskała **nowy odpowiedni lokal w gmachu Instytutu technologicznego**. Dotychczas zbadano około **260 uczniów wieczornych kursów** dokształcających dla **elektrotechników**, oraz około **150 szoferów**. Kierownikiem pracowni był początkowo **dr. Kreutz** przy współpracy inż. **Chorosza**, obecnie kierownictwo spoczywa w rękach **dr. Zawirskiego** przy współpracy inż. **Chorosza** i **p. Rudawskiego**.

W uroczystym otwarciu tej tak ważnej placówki wzięli udział przedstawiciele władz, Uniwersytetu i Politechniki, instytucji społecznych, sfer przemysłowych i rękodzielniczych. **Im. Województwa** był obecny **wicewoj. Groniewicz** i **nac. Wydz. przem. Kasztelowicz**, **im. miasta** **wicekom. Frankowski**. **Im. Komit. organ. prez. kolei inż. Prachtla-Morawiański**, **nac. Wydz. person. dr. Klodnicki**, **prof. Geisler**, **dyr. Tatarczuch**. Dalej byli obecni **ks. prof. Szydelski**, **prez. sądu Czerwiński**, **wiceprez. Izby handl. przem. dr. Rucker** i **dyr. Höflinger**, **im. Targów Wschodnich** **dyr. Grossman**, **im. Uniw. J. K. prof. Twardowski**, **im. Politechniki** **prof. Hauswald**, **im. Kuratorjum wizyt. Zagajewski**, **prez. poczty Popowicz**, **im. T. S. L. dr. Poratyński**, **prez. Izby inż. Gąsiorowski**, **inż. Bratro**, **dyr. szkoły przem. Fulaszewicz**, **im. Izby rękodzielniczej** **nac. Ptaszek** i **w. in.**

Zagaił zebranie przewodniczący prez. **Prachtl** powitaniem zebranych gości, poczem wskazał w krótkich słowach na do-

ługość znaczenie stworzonej placówki dla **rozwoju przemysłu i rękodzieła**, poczem zakończył okrzykiem na cześć **Rzpltej, Prezydenta Mościckiego** i **Marsz. Piłsudskiego**.

Następnie **im. rządu** życzenia pomyślnego rozwoju dla powstałej instytucji wyraził **wicewoj. Groniewicz**, **im. miasta** **wicekom. Frankowski**, **im. Izby handl. i przem. vicepr. dr. Rucker**, **im. Kuratorjum wiz. Zagajewski**, **im. Uniwersytetu** **prof. Twardowski**, **im. Politechniki** **prof. Hauswald**, poczem **dyr. Tatarczuch** odczytał pisemne życzenia nadesłane na uroczystość przez wybitne osobistości i instytucje.

Z kolei **prof. Geisler** wygłosił referat o wynikach Zjazdu w Warszawie w sprawie organizacji pracy. Dalsze referaty o znaczeniu psychotechniki wygłosili **prof. dr. Zawirski** i **p. Rudawski**.

Na zakończenie zebrani zwiadził **Poradnię** zaopatrzoną w urządzenia postawione na wysokości nowoczesnych wymogów. **Demonstracje przyrządów** wzbudziły żywe zainteresowanie wśród uczestników.

Uroczystość wczorajsza była dowodem, że organizatorzy **Poradni** oddali na użytek społeczeństwa zdolną do pracy instytucję; do społeczeństwa obecnie należy, by ją poparło, z jednej strony pamiętając o jej potrzebach, z drugiej — korzystając z jej usług w dziedzinie doboru zawodów i wyszukiwania odpowiednich kandydatów do pracy.

Ze spraw miejskich.

Jak się przedstawia budżet zwyczajny gminy m. Lwowa na rok 1928-29.

W PORÓWNANIU Z ROKIEM UBIEGŁYM WZROSŁY WYDATKI O CZTERY MILJONY.

Lwów 18. maja.

(jp.) Na onegdajszym posiedzeniu miejskiej komisji budżetowej po ożywionej dyskusji, w której zabierali głos **prof. dr. Szydelski**, **sen. Thullie**, **r. Szczyrek**, **dr. Schmorak** i in., zatwierdzono budżet zwyczajny gminy m. Lwowa na rok 1928-29.

Cały budżet zwyczajny wynosi **20,613,489 zł.** W porównaniu z latami ubiegłymi został on powiększony bardzo znacznie, przyczem trzeba zauważyć, że przedsiębiorstwa komunalne mają teraz osobne budżety. W r. 1926 wynosił budżet zwyczaj. — **12,664,202 zł.**, 1927-28 — **16,638,000.**

Wydatki: w r. budżetowym 1928-29 preliniuje się: na administrację ogólną **5,017,398 zł.** (w r. 1927-28 — **3,909,500**); w szczególności przypada na uposażenie zarządu miasta **52,100**, na uposażenie pracowników związku komunalnego **4,412,629 zł.** (1927-28 — **3,296,100**)

Pomoc gminy dla instytucyj humanitarnych

DLUGI SZEREG SUBWENCYJ UCHWALONO NA POSIEDZENIU MAGISTRATU.

Lwów 18. maja.

(jp.) Na onegdajszym posiedzeniu Magistratu uchwalono długi szereg subwencyj na opiekę społeczną. Większe subwencje otrzymały następujące instytucje:

Zakład opieki nad dziećmi przy

ul. Kadeckiej w kwocie **4,240 zł.** na zakupno odzieży dla chłopców, dalej **4,164 zł.** na bieliznę dla dziewcząt; **Przytulisko m. SS. Albertynek** we Lwowie nadzwyczajną jednorazową w kwocie **2,000 zł.**; **Zakład sierót wojennych SS. Bazylija-**

nek we Lwowie jednorazową w wysokości **1,500 zł.**; **Tow. „Ukraińska Zachoronka“** we Lwowie, jednorazową w kwocie **3,000 zł.** na utrzymanie ochronek; **Wsch. Małopolskie Tow. TOM.** **3,000 zł.** na opiekę nad zaniechaniami i osieroconymi dziećmi i młodzieżą na terenie **Wsch. Małopolski; Szpital SS. Miłosierdzia** przy ul. **Teatyńskiej** **1,000 zł.** na prowadzenie przytuliska dla nieuleczalnie chorych; **Katol. Zw. Polek** **3,500 zł.** na prowadzenie wszystkich jego sekcji i schroniska dla bezdomnych kobiet.

Tow. Pań im. św. Wincentego a Paulo we Lwowie **2,000 zł.**, na cele ubogich, na opiekę nad więźniarkami i bursę dla dziewcząt; **Filja kraj. Ukraińskiego Tow. opieki nad dziećmi i młodzieżą** we Lwowie w kwocie **1,000 zł.**; **Przytulisko m. braci Albertynów** jednorazową, nadzwyczajną w kwocie **2,000 zł.**; **Ochronka i Internat im. J. Piłsudskiego** **2,500 zł.** na utrzymanie dzieci w tym internacie; **Zarząd Domu sierót** przy ul. **Gródeckiej** **1,000 zł.** na opiekę nad sierotami; **Stow. Drukarzy „Ognisko“** **1,000 zł.** na rozszerzenie Domu zdrowia drukarzy w **Mikuliczynie**; **Tow. „Rodzina Sieroca“** **2,000 zł.**; **Przytulisko dziewcząt-sierót** przy ul. **Piekarskiej** **2,000 zł.**; **Małopolskie Tow. Głuchoniemych „Nadzieja“** (ul. **Łyczakowska**) **1,000 zł.** na budowę schroniska dla starców głuchoniemych i bursy dla głuchoniemej młodzieży; **Tow. „Ochrona Dziecka“** (ul. **Rutowskiego**) **1,000 zł.**

Zarząd pow. Koła Inwalidów wojen. Rzpltej Pol. **300 zł.**; **Kongregacja Ziemiarek** **200 zł.**, na dożywianie uczennic kursu ochraniarskiego przy seminarjum **im. Jachowicza**; **Tow. „Ruskij Pryjut“** we Lwowie jednorazową w kwocie **500 zł.** na prowadzenie ochronek; **Internat SS. Dominikanek** **500 zł.**; **Gł. Szkoła gospodarstwa żeńskiego** w **Snopkowie** jednorazową w kwocie **500 zł.** na utrzymanie miejscowej ochronek; **„Organizacja Narod.“** **IV dzielnicy m. Lwowa** jednorazową w kwocie **500 zł.** na cele utrzymania „Ochronki dzielnicowej“.

Zarząd Centr. drobnych kupców i handlarzy we Lwowie przy pl. **Gołuchowskich** jednorazową w kwocie **500 zł.** na schronisko dla biednych żydowskich dzieci ulicznych handlarzy; **Żydowskie Tow. Inwalidów** jednorazową w kwocie **500 zł.**; **Stow. „Refuah“** dla niesienia pomocy chorym i rekonwalescentom żyd. we Lwowie **500 zł.**

Dom sierót żyd. przy ul. Zborowskich **8.** na opiekę i wychowanie **1,000 zł.**; **Bursa rzemieślnicza dla żyd. sierót** przy ul. **Janowskiej** **1,000 zł.** na cel podobny; **Internat dla żyd. sierót-dziewcząt** przy ul. **Piekarskiej** **9.** jednorazową w kwocie **1,000 zł.** na cel podobny; **Tow. niezamożnej młodzieży żyd. „Opieka“** **500 zł.** na pomoc dla młodzieży szkół średnich; **Tow. niesienia pomocy i budowy Zakładu dla ciemnych dzieci żyd. we Lwowie** **1,000 zł.** na wychowanie i naukę; **Tow. dla opieki nad żyd. sierotami** przy ul. **Krasickich** **11.** w kwocie **1,000 zł.** na opiekę nad sierotami w opiece domowej; **„Klub chłopców żyd.“** przy ul. **Janowskiej** **500 zł.**; **Zakład sierót żyd. na pl. Strzeleckim** **1,000 zł.**; **Zarząd Zw. Kobiet żyd. przy ul. Kopernika** **14.** w wysokości **500 zł.** na ochronę kobiet żyd.; **Tow. Ochr. Zdrowia ludności żyd. „Toz“** **2,000 zł.**

Daj grosz na cele T.S.L.

O język ruski w obradach Rady Przybocznej.

CZEGO W TEJ SPRAWIE DOMAGA SIĘ KOM. STRZELECKI, A JAKIE STANOWISKO ZAJMUJE RADA PRZYBOCZNA? — NACISK CZYNNIKÓW KOMISARSKICH, NIE POWINIEN PRZEZWYCIĘŻYĆ ŚLUSZNEGO STANOWISKA.

Lwów 18. maja.

(—) W swoim czasie członek Rady Przybocznej komisarza rządu, radca Decykiewicz, zgłosił imieniem ruskich członków Rady Przybocznej postulat, domagający się dopuszczenia języka ruskiego w obradach pełnej Rady i w komisjach. Wobec tego kom. Strzelecki zwołał posiedzenie wszystkich przewodniczących klubów i wywarł na nich silny nacisk w kierunku przeprowadzenia żądań ruskich członków Rady Przybocznej. Mimo tego nacisku z góry, przewodniczący Klubu Inteligencji oraz przewodniczący Klubu Gospodarczego stanowczo się żądaniom ruskim sprzeciwili a jedynie zastępcy socjalistów i żydów zajęli dla postulatów ruskich przychylnie stanowisko. Przedstawiciel Chadecki postawił wniosek na przedyskutowanie tej sprawy, a inny z uczestników zawniósł, aby język ruski dopuścić na plenum tylko w dyskusji, z tem, że referaty muszą być obowiązkowo wygłaszane w języku polskim.

Stanowisko powyższe spotkało się jednak z sprzeciwem kom. Strzeleckiego, który upiera się, by j. ruski dopuścić także i do wygłaszania referatów. Wobec tego, że kwestja ta jest dla naszego społeczeństwa zasadniczą, opinja publiczna musi skierować na nią baczną uwagę i nie dopuścić do uszczuplenia praw języka polskiego.

co by się mogło odbić na interesach gminy.

Łatwo bowiem stwierdzić, że referaty wygłoszone w języku ruskim, nie będą przez większość radnych rozumiane.

Ostatecznie stanęło na tem, że całą sprawę postanowiono raz jeszcze przed-

skutować na posiedzeniu przewodniczących klubów. Należy mieć nadzieję, że naciski wywierane przez czynniki komisarskie nie zdołają przewyżyć słusznego stanowiska większości członków Rady Przybocznej.

Dalsze zadłużanie Lwowa.

PERTRAKTACJE O NOWĄ POŻYCZKĘ 5 MILJONÓW DOL.

Lwów, 18. maja.

(—) Dowiadujemy się, że komisja budżetowa Rady Przybocznej kom. Strzeleckiego wyłoniła ze swego łona specjalną subkomisję, która weszła w rokowania z pewnym konsorcjum amerykańskim w sprawie zaciągnięcia pożyczki w wysokości 5 milionów dolarów. Warunki tej pożyczki są bardzo

niekorzystne i wzbudziły wśród członków Rady Przybocznej poważne zastrzeżenia. Pertraktacje te zostały zainspirowane przez czynniki prezydjalne naszego miasta i prowadzone są pod silnym naciskiem. Należy się obawiać, że na majątek gminy spadnie nowy długi, bardzo uciążliwy.

CO MÓWI NEMO.

Amalji Kasprowiczowej.

Pani Amaljo! lat pięćdziesiąt pięć
Oddałaś wiernie naszej lwowskiej scenie,
Więc jest tak ciepło — i serca jak rękę
Podnosi w górę cześć i uwielbienie.

Odkąd wstąpiłaś w sceny naszej próg,
Teatr był tylko Twój mąż i kochanek,
Więc przyzna nawet pięć niewieściej wróg,
Żeś najwierniejsza ze wszystkich Lwowianek.

A choć oddawna zwiędła płatki róż,
Któremi dzisiaj Lwów Twój dzień rozkwieci,
Żyć będą wiecznie w głębi naszych dusz
Wszystkie Twe role, Twe najmilsze dzieci.

Rząd japoński przeciwdziała

PRZENIESIENIE SIĘ WOJNY NA TERYTORJUM MANDZURJI.

Londyn, 17. maja. (Tel. G. P.) Agencja Reutersa donosi, że według depesz, jakie nadeszły z Tokio, w Tsinan Fu w dalszym ciągu panują rozruchy połączone z plądrowaniem mienia prywatnego. Wczoraj wieczorem ograbionych zostało około 100 sklepów. Władze chińskie i japońskie naradzają się obecnie nad środkami celem położenia kresu takiemu stanowi rzeczy. Według dalszych doniesień z Tokio rząd japoński powziął wczoraj wieczorem decyzję rozpoczęcia natychmiast energicznej akcji w celu niedopuszczenia do tego, aby wojna domowa w Chinach przeniosła się na terytorjum Mandzurji.

W związku z tem rząd japoński projektuje wysłanie swych wojsk z Koreji, o ile okaże się tego potrzeba. Jednocześnie miałyby być ogłoszona nota skierowana do mocarstw, wyjaśniająca pobudki i cele akcji japońskiej. Szybkie posuwanie się południowo-chińskich wojsk generała Feng Ju Sianga przypisywane jest przede wszystkim obecności wśród tych wojsk 4 pułków mandzurskich, wyćwiczone przez oficerów sowieckich i znajdujących się pod dowództwem dwóch Rosjan, którym towarzyszą emisariusze sowieccy.

Masowe aresztowania kier. przemysłu pań twowego w Rosji.

G. P. U. WYKRYWA NOWE SPISKI „KONTRREWOLUCYJNE”.

(Telefonemat własny „Gaz. Por.”)

Pogranicze sow., 17. maja.

Z Moskwy donoszą: Cały kraj stoi pod znakiem wykrycia nowych olbrzymich „spisków kontrrewolucyjnych”. Szczególną sensacją wywołało aresztowanie ludowego komisarza (ministra) sprawiedliwości republiki Mołdawskiej, Prorowa, oraz jego zastępcy Charnina, których natychmiast pod eskortą odstawiono do centralnego więzienia w Moskwie. Równocześnie aresztowano w Charkowie 29 inżynierów i kierowników trustu „Koksobenzol”, rzekomych uczestników spisku sabotażowego, inspirowanego „z zagranicy”. W Kałudze pod tym samym zarzutem aresztowano całą administrację trustu tekstylnego, w Kazaniu ten sam los spotkał naczelnych kierowników państwowego trustu tytoniowego, w Leningradzie ujęto działaczy trustu „Siewchimtrast”, na Dalekim Wschodzie wykryto „spisek japoński”. W Moskwie znowu aresztowano znaczne

jest również, jak sam Odol, sporządzona na zasadach ściśle naukowych. Niema lepszej pasty, niż pasta do zębów Odol. Pasta do zębów Odol działa dezynfekująco, zapobiega tworzeniu się kamienia, posiada przyjemny smak, nadaje ustom świeżość i przyczynia się do czystości oddechu. Trzydziestoletnie studja, oraz trzydziestoletnie doświadczenie dają rękojmię wysokiej jakości pasty do zębów Odol.

zastępy dowódców armji czerwonej, z nich 14 wyższych oficerów. Słowem likwidacja wielkiego przemysłu państwowego, który uznano jako „siłę kontrrewolucyjną”, wreszcie po całej linii w przyspieszonym tempie.

PRÓMNER SOWJECKI „GRURY”.

(Telefonemat własny „Gaz. Por.”)

Pogranicze sow., 17. maja

Zagadka tajemniczego zniknięcia z Moskwy prezesa „Sownarkoma” Rykowa, który mimo stanowiska premiera rządu, ani razu nie wystąpił podczas pobytu królewskiej pary afgańskiej w Moskwie, obecnie znalazła swe wyjaśnienie. Mianowicie, wedle ogłoszonego obecnie komunikatu, Rykow leży poważnie chory na Krymie, a stan jego wymaga zupełnego usunięcia się od spraw państwowych. Możliwy jest wyjazd Rykowa do Włoch. W kołach dyplomatycznych utrzymują, że choroba Rykowa jest natury dyplomatycznej, a prawdziwą przyczyną jego ekskursji na Krym jest ostra kłótnia ze Stalinem.

Echa sprzeniewierzenia 60.000 złotych

na szkodę Ekon. Zw. Kółek Rolniczych. Lwów, 18. maja.

(—) W związku z naszą wczorajszą relacją o ucieczce kupca Henryka Horowitza, który sprzeniewierzył 60 tys. zł. na szkodę Ekon. Zw. Kółek Rolniczych, informujemy nas, że oszust wcale nie był krownym dyrektora Rybaka, ani jego żony. Również należy sprostować informacje, jakoby żona Horowitza w kilka dni po ucieczce męża wyjechała za nim do Wiednia, gdyż przez cały czas przebywa ona we Lwowie.

Bolszewickie hasła na bibułkach do papierosów

(Od naszego korespondenta).

Warszawa, w maju.

(e) Z Białegostoku donoszą: Przy likwidacji organizacji komunistycznej partji zachodniej Białorusi na terenie powiatu sokólskiego wykryto archiwum komitetu rejonowego tej organizacji.

Liczba aresztowanych sięga już 40 osób.

Ujawnione zostały przy tej sposobności nowe metody propagandy komunistycznej, m. in. znaleziono większą ilość książeczek bibulek do papierosów, zadrukowanych hasłami wywrotowymi w języku białoruskim.

PONCZOCHY
JEDWABNE

w najmodniejszych kolorach

poleca w ogromnym wyborze

A LA VILLE DE PARIS
GABRYEL STARK
LWÓW, PL. MARJACKI 11.

Nagły zgon przemysłowca drzewnego.

Lwów, 18. maja.

(—) Wczoraj nadeszła do Lwowa wiadomość o nagłym zgonie jednego z największych przemysłowców drzewnych w Małopolsce bhp. Hipolita Frommera z Krakowa. Hipolit Frommer przed kilkoma dniami powrócił z Nicei i udał się do Worochty, gdzie przeprowadził większą transakcję. Przy wsiadaniu do pociągu w Worochcie, bhp. Frommer dostał nagłe ataku sercowego i zmarł. Denał liczył 66 lat.

Obchód 19 pp. O. L.

Lwów, 18. maja.

Dowódca i Korpus Oficerów 19. pp. „O. L.“ zaprasza wszystkich b. oficerów i szeregowych pułku do wzięcia osobistego udziału w uroczystościach jego 10-lecia w dniu 1. czerwca 1928 r. we Lwowie na Cytadeli.

W dniu tym odbędzie się poświęcenie ofiarowanej przez społeczeństwo Lwowa chorągwi pułkowej, ta blicy pamiątkowej i złotej księgi pułku, oraz rozdanie odznaki pułkowej.

Zgłoszenia na otrzymanie odznaki (za: przynajmniej 3-miesięczny pobyt w pułku na froncie, za rany, za pobyt w niewoli po rehabilitacji, względnie za służbę pokojową 24-mies. dla oficerów, 12-miesięczną dla szeregowych), — oraz zgłoszenie na mieszkanie i utrzymanie, należy przesłać najpóźniej do 25. maja br., pod adresem Lwów, Cytadela, sekcja kwaterunkowa.

Przyjeżdżający do Lwowa otrzymają bliższe informacje w komisji kwaterunkowej (w dniach 31. maja i 1. czerwca br. na dworcu głównym przy wyjściu). Zgłaszającym się do 25. maja wyda na dworcu komisja nakazy kwaterunkowe.

Dla oficerów wymagany jest na raut mundur oficerski sukieny, albo cywilny balowy (frak ewent. smoking). Dla szeregowych przybywających na obchód obowiązującym jest strój cywilny.

Wszyscy b. Oficerowie oraz byli z czasów wojny podoficerowie pułku proszeni są o podanie swych adresów do 22. maja, celem przesłania im zaproszeń.

Osobliwy zapis.

Londyn, w maju.

(e) W roku 1794 zapisał Robert Badelly, początkowo cukiernik, a potem artysta dramatyczny, teatrów londyńskiemu „Drury Lane“ sto funtów szterlingów, postanawiając, aby odsetki od tej sumy, wynoszące trzy funty rocznie, użyte były na ugoszczenie artystów tego teatru ciastkami i napojami orzeźwiającymi, co rok w wieczór Trzech Króli.

I oto niedługo upływa 200 lat, jak artysty teatru „Drury Lane“ korzystają corocznie z szczególnego legatu.

FEJLETON „GAZ. POR.“ z 19. V. 1928.

W sroa pism i książek.

„Motyw księżycy“.

Nowela Herminji Naglerowej (Janiny Stycz).

Wśród ostatnich nowości beletrystycznych nowele p. Janiny Stycz, którym tytułu udzieliła jedne z nich, są zjawiskiem wybitnym i zwracającym uwagę. Uderza przede wszystkim nieprzeciętna kultura stylistyczna autorki, która, o ile wiadomo, próbowała sił swoich dotychczas tylko w poezji, a nie w prozie.

Styl tych trzech nowel, przypominający bardzo formą Żeromskiego, świadczy o rzetelnym wysiłku artystycznym autorki, o tym sumieniu słownem, które cechuje każdego, prawdziwego pisarza — o poczuciu tego, co możnaby nazwać fotogenicznością materiału słownego. P. Stycz umi, jak diabeł świecanej wody, wszelkich wyrazów i zwrotów wyswieczanych, wy-

Jak bolszewicy przerabają naszą literaturę do użytku swych obywateli.

GROMY NA SIEROSZEWSKIEGO. — GRUBIŃSKI I KADEN-BANDROWSKI PRZEMALOWANI NA CZERWONO.

(Od naszego korespondenta.)

Warszawa, w maju.

(e) Najwybitniejszy z żyjących powieściopisarzy naszych, znakomity autor „Dna nędzy“, Wacław Sieroszewski został zaatakowany przez sowieckie „Izwestja“. Na sowieckim rynku księgarskim ukazał się przekład książki Sieroszewskiego, zbiór jego nowel pod ogólnym tytułem „Zamorski Dżawol“. Pisząc o twórczości autora „Bolszewików“ granych w Warszawie i w całej Polsce przed kilku laty z ogromnym powodzeniem, „Izwestja“ twierdzą, iż niegdyś twórczość Sieroszewskiego była protestem przeciwko eksploatacji i uciskowi, obecnie jednak nie posiada tych zalet.

„Literatura polska — wywodzi piśmo sowieckie — zamknęła się w mar-

twem kole swych zainteresowań nacjonalistycznych i straciła wszelkie znaczenie dla czytelnika rosyjskiego“. — Pismo domaga się, aby w przyszłości przekładom dzieł pisarzy polskich w Rosji sowieckiej **towarzyszyły przedmowy**, w których zawarte byłyby wyższe **komunistyczne oskarżenie**.

„Izwestja“ niepotrzebnie występują z tą radą, bo rządowe wydawnictwa wpadły na „dowcipniejszy“ pomysły, który oddawna praktykują. Prostu **utwory polskich autorów nawracają na komunizm**.

W ten sposób przerobiono np. „Uczę Baltazara“ Grubińskiego, „Generała Barcza“ Bandrowskiego i dzieła innych polskich pisarzy.

Sowieckie łapiduchy - łupiskóry.

UMRZYKÓW BĘDZIE SIĘ OBECNIE PALIĆ W KREMATORJACH.

Moskwa, w maju.

(e) Władze sowieckie, prowadząc zaciętą walkę z wszelką inicjatywą prywatną, nie pofolgowało nawet przedsięwzięciom pogrzebowym. Prasa moskiewska codziennie piętnuje **niezłychane szdzierstwo** prywatnych domów pogrzebowych i wita z uznaniem **olbrzymie krematorjum**, wybudowane kosztem moskiewskiego Sowietu oraz **wzięcie przez rząd w swe ręce przedsięwzięcia pogrzebowego**.

Krematorjum pali nieboszczyków, poczynając od pięciu rubli za ciało robotnika, podczas gdy za podobną o-

perację „kułak“ albo kupiec musi zapłacić 50 rb.

Specjalna taksa będzie zastosowana również do właścicieli przedsiębiorstw pogrzebowych, jako **zemsta za fantastyczne ceny**, pobierane za trumny, wieńce i inne pogrzebowe przybory. Panowie ci porobili **miljonowe fortuny na pogrzebie Lenina i Dzierżyńskiego**.

Po skasowaniu prywatnych przedsiębiorstw, właściciele ich nolens volens będą musieli palić się w krematorjach rządowych.

Jazda na gapę zakończona małżeństwem.

ZAKOCHANA AKTOREZKA W ROLI ŚLEPEJ PASAŻERKI. — WZRUSZONY PRZEDMIOT ADORACJI GODZI SIĘ NA ŚLUB „OKRĘTOWY“.

N. Jork, w maju.

(e) Nieraz się zdarza, że w kilka godzin po odpłynięciu okrętu z portu, z zakątków jego wylaniają się t. zw. „ślepi pasażerowie“, którym powiodło się wślizgnąć niepostrzeżenie na okręt i ukryć się dla odbycia bezpłatnie podróży. Podróżny taki, najczęściej emigrant, bywa zapędzany do najcięższej pracy na okręcie, a nadto stanąć mu-

si po przybyciu portu, przed sądem i odpowiadać za oszustwo.

Inaczej stało się ze „ślepa pasażerką“, która wyloniła się z zakątka wielkiego parowca oceanowego „Deutschland“, gdy ten opuścił niedawno port nowojorski. Ta pasażerka zwróciła powszechną uwagę podróżnych już z tego względu, że **była bardzo ładną, młoda panna**. Ale zainteresowanie

wzrosło jeszcze bardziej, gdy dowiedziano się o przyczynach jej eskapady:

Przyprowadzona przed oblicze kapitana wyznała, że jest **aktoreczką nowojorską, Marie Ellen Worse** i że zdobyła się na czyn swój pod wpływem **miłości do jadącego pierwszą klasą na tym okręcie do Europy młodzieńca, Johna Hewletta**.

Dowiedziawszy się, że jej ukochany opuszcza Amerykę, opuściła niepostrzeżenie dom rodziców, i zakradła się na pokład „Deutschland“ na kilka godzin przed odpłynięciem parowca.

John Hewlett przyznał, że istotnie poznał przed tygodniem miss Worse, nie spodziewał się jednak, aby flirt z nią mógł pociągnąć za sobą takie następstwa. **Ale wzruszony i uradowany takim dowodem miłości panny**, gotów jest zapłacić za jej przejazd do Europy, a co więcej — **poślubić ją na miejscu**, do czego chętnie przyłożył rękę stary „wilk morski“, któremu, jako kapitanowi okrętu przysługują, według konwencji międzynarodowych, prawa urzędnika stanu cywilnego.

Odbędzie się więc zaraz **ceremonia ślubu cywilnego**, sporządzono akt odpowiedni i miss Worse dojechała do Europy już jako mistress Hewlett!

Trzej goście wypili cały szynk.

Osobliwy zwyczaj: Konfiskata szynku za brak piwa.

Wiedeń, w maju.

(e) Dzienniki wiedeńskie przywołują następujący przykład „germańskiego pragnienia“:

W małej miejscowości Schmolin w Austrii Górnej przyszli do miejscowej gospody trzej goście wczesnym rankiem i siedzieli tam do późnej nocy. Byliby jeszcze dłużej siedzieli, gdyby nie ta okoliczność, że **zdołali wypić cały zapas piwa**, jaki znajdował się w gospodzie. Goście opuszczając gospodę nieco chwiejnym krokiem, zabrali z sobą szynk, co przysługiwało im wedle zwyczaju, panującego w owych okolicach, a powiadający, że gospodarz, **który niema czym zaspokoić pragnienia gości, traci szynk na ich korzyść**. Piwosze w Schmolin skorzystali z tego prawa i obecnie gospodarz musi od nich wykupić szynk, przynosząc odpowiednią ilość piwa, wówczas goście razem z właścicielem odniosą w triumwie szynk do gospody i urządzią tam „poprawiny“.

blakłych, wypelzłych, banalnych, szablonowych i zużytych. Wyrazistość, soczystość, dobitność i oryginalność są jej stylistyczną dewizą. Mimo widocznej zależności od Żeromskiego (wrażliwa i subtelna pisarka ukochać go musiała głęboko i szczerze, przyjęła go niejako w krew swoją, przepoiła się do dna sztuką mistrzowską Maurycyego Zycha) umie jednak p. Stycz zdobyć się na ton własny, odrębny i indywidualny.

Perforydowanie zdań układa się umiejętnie i doskonale. Obrazowanie, porównania i przenośnie dowodzą umiaru, a zarazem doboru nader starannego. Szczególną pieczę poświęca p. Stycz charakteryzującemu przymiotnikowi; jest on zawsze trafny, choć niekiedy po męsku śmiały i wyzywający.

Oczywiście, nie mogła się oprzeć trochę autorka dzisiejszej modzie literackiej; tu i ówdzie chluśnie barwą zbyt jaskrawą, rzuci kształt zbyt ostry i krzykliwy. P. Stycz nie posiada prostoty; jest wykwiśnięta i wyrafinowana w swej ekspresji słownej.

Do prostoty jednak można dojść; staje się ona nawet w pewnym momencie etapem koniecznym. Najlepszym przykładem twórczość Kadena-Bandrowskiego z lat ostatnich.

Tematów szuka autorka frapujących, nadzwyczajnych, owianych technieniem mistrzowskiej cudowności, ale umożliwiających znakomicie interpretację psychologiczną. Autorka stoi na pograniczu dwóch światów; zbyt jednak silnie tkwi w realnym, aby móc zupełnie pograżyć się w metafizycznym. Stąd dopuszczenie dwóch możliwości. Czytelnik niechaj wybiera.

We wszystkich nowelach („Motyw księżycy“, „Koszuła Dejanyry“, „Człowiek z więziennej wieży“) tematem jest — poza zewnętrznym pozorem faktów rozmaitych — mroczna, niesamowita śmierć, nie mająca jednak nic przypadkowego czy tragicznego niesprawiedliwego.

Konsekwentny teleologizm autorki wynika z przyczynowego, etycznego powiązania stosunku kary do winy. Złrodnia

ności się, choćby poczęta w obliczu tajemnicy, choćby przepłynęły nad nią wieki.

Ponura, jakby niekobieca, groza wisi posepnie nad tą czerwono-czarną wizją świata.

Szczególnie wyraziście wypadła nowela „Człowiek z więziennej wieży“. Tragedia Alberta Rufiusa, znaczy się rysami mocnymi, ostre, poprowadzoną dłońią pewną i celów swoich świadomą. W dotychczasowym sposobie namina się dynamicznie linia ewolucyjna dezorganizacji duchowej bohatera. Walka z począwowym koszmarem, rosnącym, olbrzymiejącym, przerażającym wreszcie dotykającą, realną rzeczywistość — porusza do głębi czytelnika, stanowiąc istotny triumf artystyczny autorki.

Znam utwory poetyckie p. Janiny Stycz; wyznają jednak z całą szczerością, iż — skromnym zdaniem moim — talent jej powinien iść dalej w kierunku — nie poezji, lecz — prozy.

H. B.

Ze sportu.

Wysokocyfrowe zwycięstwo Hasmonei

POŁOWICZNY SUKCES CZARNY CH. — SROMOTNA KŁĘSKA POLONJI W KRAKOWIE. — Z LEK-KOATLE TYKI. — KONKURSY HIPPICZNE.

HASMONEA—ŚLĄSK 6:0 (2:0).

Lwów, 18. maja.

Hasmonea w zwyczajnym skła-dzie.

Śląsk: Mrozek, Mróz, Pytlík, Kaj-zer, Stojner, Pruski, Markiewka, Tomas, Palka II., Sprus, Palka I.

Hasmonea przeżywa obecnie swój szczęśliwy okres. Z czterech gier wydatnie powięk-szyć. Jedynie tylko brak ambicji można zarzucić poszczególnym gra-czom biało-niebieskich, były chwile, w których cały napad widocznie statystował i to przy stanie 2:0, tak, że widzowie mieli wrażenie, że Has-monejczycy mają już dosyć.

Wczorajsze zwycięstwo 6:0 mówi samo za siebie. W lidze pokonać 6:0, to znaczy grać przynaj-mniej o dwie klasy lepiej od prze-ciwnika. Tak też było. Gospodarze pod każdym względem górowali nad przeciwnikiem, i przy większej am-bicji mogli wynik wydatnie powięk-szyć. Jedynie tylko brak ambicji można zarzucić poszczególnym gra-czom biało-niebieskich, były chwile, w których cały napad widocznie statystował i to przy stanie 2:0, tak, że widzowie mieli wrażenie, że Has-monejczycy mają już dosyć.

Dobrze ruszał się wczoraj napad, za wyjątkiem Mahlera, który w pierwszej połowie miał parę jasnych chwil. Szczególnie lewa strona: Ul-lich-Krumholz imponowała do-brem zgraniem i ekonomiczną gra. Grünbergowi można zarzucić zbyt długie przetrzymywanie piłki, a pochwalic go można za rozumną grę i dobre kierowanie napadem. — Steurman przestał grać egoistycz-nie, rusza się o wiele lepiej, niż na poprzednich meczach, lecz nie rozu-mie się jeszcze dobrze z Grünber-giem; wczoraj miał pecha w strza-lach, parę jego bomb bądź trafiły w poprzeczkę, bądź też przeszło tuż obok słupka. W pomocy tym razem odznaczał się Fleischer, nie wiele ustępował mu Schneider. Horowitz w pierwszej połowie widocznie nie-dysponowany, rozegrał się dopiero w drugiej połowie. Trójka obronna bez zarzutu.

Śląsk czynił wrażenie przeciętnej A-klubowej drużyny. Polonia przemyska czy Rewera dawały mu na swoich „śmieciach“ łatwo radę. Reprezentacyjna drużyna gości tyl-ko powierzchownie zapoznała się ze sztuką gry w piłkę nożną. Wobec przemysłowych akcji przeciwnika tracili Ślązacy głowę i często popeł-niali kardynałne błędy. Jedyną ich zaletą to bieg i ofiarność. Mimo ut-raty 6 bramek grali goście z zapa-łem do końca, starali się, byli z ser-cem przy grze, jednak tylko dobre chęci nie starczą na wygranie me-czu.

Śląsk musi się jeszcze wiele uczyć, w Lidze zdaje się nie starczy mu na to czasu, jednak zrobić to powinien w A-klasie, może kie-dys, gdy po latach znowu wejdzie do Ligi, to nauka ta wówczas mu się z pewnością przyda.

Na poziomie ligowym stał u gości wyłącznie bramkarz. Pozatem podo-bać się mogli prawy obrońca i środko-wy pomocnik. Napad w całości fa-łszywy, tak słabego napadu zdaje się nie posiada żadna drużyna ligowa. — Przez 90 minut oddali napastnicy Śła-

ska wszystkiego jeden strzał na bramkę.

Przebieg gry wykazał stałą prze-wagę gospodarzy, która wzrastała z każdą upływającą minutą. W 14 minucie po kombinacji całego napadu strze-la Mahler pierwszą bramkę. W 28 mi-nucie po walce z obrońcami strzela Grünberg drugą bramkę. Do pauzy stan gry bez zmiany.

W drugiej połowie gra początkowo

otwarła. Od 20 minuty stała przewaga gospodarzy. W 27 i 32 minucie strzela Ulrich dwie bramki, obie po ładnej kombinacji z bramkarzem. W 42 zawi-nia obrońca Śląska samobójczą bramką. Wreszcie w 44 min. przejeżdża Steurman obrońców i bramkarza, u-stalając wynik. Publiczności około 3000. Sędziował poprawnie p. Ave-ryński z Krakowa.

Dzień P.-Z.-P.-N-u.

TEAM A. KLASY — TEAM VIS — UKRAINA 4:1 (0:0).

Zawody urządzone na dochód P. Z. P. N. Zasłużone zwycięstwo teamu A. klasy, u którego wybijali się bramkarz, lewy łącznik i prawoskrzydłowy. Sę-dziował przykładowo przez K. S. por. Usaz.

POGOŃ — LECHJA 9:2 (3:1).

Stała przewaga Pogoni, która za wyjątkiem Fichtla, wystąpiła w peł-

nym składzie. Bramkami podzielili się Bacz, Waack i Maner. Lechja mimo wysoko cyfrowej klęski pozosta-wia po sobie dobre wrażenie. Słabo tyl-ko grali bramkarze, tak pierwszy w pierwszej połowie, jak i jego zastępca w drugiej części zawodów zawiniłi 4 bramki. Sędziował dobrze p. Kurzweil.

Metal—Jutzenka (Team) — Biały Orzeł—Świtcz (Team) 3:2 (1:2). Zaw. tow. Sędzia p. Schneider.

Mistrzostwa ligowe.

Warszawa. (Tel. wł.) Czarni—Legja 1:0. Bramkę strzelił Sawka. Sędzia p. Bira. Przerwał zawody w 39 min. pierwszej połowy z powodu ulew. Mistrz. Ligi P. Z. P. N. Tymniej szóstkowy wy-grywa Marymont.

Kraków. (Tel. wł.) Wisła—Polonia 7:2 (3:1). Mistrz Ligi P. Z. P. N. Bram-ki strzelili dla Wisły: Reyman III dwie,

Reyman I dwie, Balcer 2, Kollarczyk 1, dla Polonii Dietner i Krieger po 1-ej. Sędzia p. Rettig z Łodzi.

MISTRZOSTWA KLASY C.

Leonja—Rekord 3:2 (2:1). Sędzia p. Lustig.

Zenił—Grażyna 2:1 (0:0).

Bar Kochba—Abstynenci (5:2 (2:2).

Ogólnopolskie konkursy hippiczne we Lwowie.

Dzień pierwszy. I. Konkurs otwarcia. Startuje koni 66. 1) Pohorecki (ppor. 14 p. ul.) na „Farsie“, 2) Komorowski (ppuik. 9 p. ul.) na „Mazagranie“, 3) Czechowski (por. 9 p. ul.) na „Bo-hunie“, 4) Korytkowski (por. 14 p. ul.) na „Halince“, 5) Strzałkowski (por. 9

p. ul.) na „Pannie“, 6) Korytkowski na „Ostrym“, 7) Pohorecki na „Gopłanie“. II. Konkurs myśliwski nieukończono. Dalszy ciąg dziś o godzinie 10-tej przed poł. na torze na Jałowie. Drugi dzień konkursów jutro o godzi-nie 3-ciej popoł.

Mistrzostwa młodzików ŁOZLA

odbyły się w dniach 16. i 17. maja na boisku Pogoni organizowane przez Hasmoneę i dały następujące wyniki: **Bieg 100 mtr.** zgłoszonych 22, startuje 20. 1) Fruchtman (Hagibor - Przemysł) 11.8 sek., 2) Wolańczyk (AZS.) 11.9 sek., 3) Dubena (Pogoń), 4) Horosz-kiewicz (Sok. Mac.) 11.9 sek. **Bieg 400 mtr.** Zgłoszonych 22. Startuje 10. 1) Kołodziej (Czarni) 57.1 sek., 2) Wiech (AZS.) 37.9 sek., 3) Kotowicz (Sokół II.) 59.6 sek. **Bieg 1500 mtr.** Startuje 22. 1) Adamcio (AZS.) 4 min. 36.8 sek., 2) Krzyżanowski (AZS.) 4 min. 38.3 sek., 3) Kotowicz (Sokół II.), 4)

Machowski (AZS.), 5) Kłisz (Czuwaj - Przemysł), 6) Pele (AZS.). **Bieg 5000 mtr.** Start. 13. 1) Schatz (Dror) 17 min. 41.2 sek., 2) Machowski (AZS.) 17 min. 4 sek., 3) Horobiowski (Pogoń) 17 min. 49.6 sek., 4) Chudziński (Sokół - Jarosław), 5) Szwadron (Hasmonea), 6) Bieniasz (Pogoń). **Bieg 110 mtr. z płotkami.** Startuje 7. 1) Wolańczyk (AZS.) 18.9 sek., 2) Dubena (Pogoń) 2 m. w tyle, 3) Adamcio (AZS.) 6 m. za dru-gim. **Skok w wyż.** Startuje 14. 1) Du-bena (Pogoń) 166.5 cm., 2) Wolańczyk (AZS.) 166.5 cm., 3) Kaniak (Sok. Ma-cierz) 161.5 cm. Poza konkursem Nowo-sad (Sokół - Jarosław) 170 cm.

Skok w dal. Startuje 18. 1) No-wosad (Sokół — Jarosław) 6.30 1/2 mtr., 2) Cena (AZS.) 5.93 m., 3) Wolańczyk (AZS.) 5.56 m., 4) Set-kowicz (AZS.) i Fruchtman (Hagi-bor — Przemysł) po 5.52 m. **Skok o łyżce.** Startuje 5. 1) Lichtblau (Sokół II.) 3 m., 2) Cena (AZS.) 2.57 m., 3) Kruk (Sokół — Macierz) 2.26 m., Poza konkursem Antono-wicz (Sokół — Macierz) 3 m. i Ren-ner (AZS.) 2.68 m. **Rzut kulą jedno rącz.** 1) Rogalski (Pogoń) 11.11 m.

2) Kawalek (Pogoń) 9.99 m. **Rzut ku-lą oburącz.** 1) Rogalski (Pogoń) 19.68 m. 2) Kaniak (Sok. M.) 19.08 m. **Rzut dyskiem jednorącz.** 1) Pem-pkowski (Czuwaj — Przemysł) 35.81 m. 2) Kaniak (Sok. M.) 35.05 m. **Rzut dyskiem oburącz.** 1) Pem-pkowski 60.16 m. 2) Kaniak 59.95 m. **Rzut oszczepem jednorącz.** 1) Chruszcz (Sokół — Jarosław) 47.25 m. 2) Stanisławski (Czuwaj — Prze-mysł) 46.03 m. **Rzut oszczepem obu-rącz.** 1) Cena (AZS.) 80.25 m. Re-szta odpadła z powodu nieprawid-łowych rzutów. **Drużynowo wy-grywa zawody AZS.** — Lwów 26 pkt. 2) Pogoń 15 pkt. 3) Czuwaj (Przemysł) 12 pkt. 4) Sokół — Ja-rosław i Sokół Macierz po 8 pkt. 5) Sokół II. 5 pkt. 6) Dror, Czarni i Ha-gilbor — Przemysł po 3 pkt.

CZARNI USTANAWIAJĄ NOWY RE-KORD OKRĘGOWY W SZTAFECIE OLIMPIJSKIEJ.

W dniu wczorajszym odbyła się na boisku Pogoni organizowana przez Sek-cję Lekkoatletyczną I. L. K. S. Czarni sztafeta Olimpijska 100x200x400x800 mtr. o puchar Wędrowny LZOPN-u. Bieg ten, do którego nie stawili się zgłoszone po-przednio drużyny AZS-u i Pogoni skoń-czył się zwycięstwem dobrze usposobo-nej drużyny Czarnych w składzie Ste-czkow, Pawłowski Jerzy, Pawłowski Ed-ward, Kawa i ustanowieniem nowego re-kordu okręgowego w czasie 3 min. 38.8 sek. Dawny rekord okręgowy, będący również własnością Czarnych, wynosił 3 min. 41.2 sek.

Kto może obecnie kie-rować samochodem?

Nowe warunki egzaminów na kierowców
Lwów, 18. maja.

(e) 29 kwietnia weszły w życie nowe przepisy o ruchu samochodowym w Polsce. Zmieniają one procedurę rejestracji samo-chodów, oraz wydawania praw jazdy. Mię-dzy in. zniesiono kategorię t. zw. amator-skich praw jazdy. Wszyscy kandydaci mu-szą poddawać się obecnie jednolitemu egzaminowi, który składa się w części teore-tycznej z wykazania się ze znajomości głó-wnych zasad konstrukcji samochodów oraz dokładnej znajomości przepisów o ruchu drogowym i ulicznym, zaś w części prak-tycznej z umiejętności kierowania samo-chodem w najtrudniejszych warunkach ruchu.

Cały nacisk przy egzaminie położony będzie na umiejętności prowadzenia samo-chodu, która musi być bardzo daleko posu-nięta, gdyż otrzymanie pozwolenia na pro-wadzenie samochodu nie jest dowodem posiadania przez kierowcę znajomości rzemiosła, lecz musi dawać pewną gwa-rancję w interesie bezpieczeństwa publicz-nego. W myśl tej zasady, kandydat zgła-szający się o prawo jazdy, nie jest badany pod względem swego dotychczasowego za-chowania się, lecz jedynie co do jego kwa-lifikacji, jako prowadzącego samochód oraz co do stanu zdrowia. Świadectwo moralno-sci nie są zatem obecnie żądane.

Wydane w ten sposób prawo jazdy nie uprawnia kierowcy do prowadzenia samo-chodów użyteczności publicznej (taksów-kek i autobusów), lecz jedynie samocho-dów prywatnych. Posiadacze praw jazdy, pragnący kierować taksówkami i autobu-sami, mogą otrzymać specjalne prawo ja-zdy po zdaniu egzaminu najwcześniej po upływie roku od chwili otrzymania pierw-szego pozwolenia, o ile wykażą, że kiero-wali w tym czasie samochodami i cieszyli się dobrą opinią. Praw jazdy na doróżki użyteczności publicznej niepełnoletni o-trzymać nie mogą.

Wszyscy posiadający już prawa jazdy winni wymienić je do 1 października br., po którym to terminie dotychczasowe pra-wa jazdy stracą swą ważność. Wymianę przeprowadzą wojew. dyrekcje robót publi-cznych.

LUSTRA BELGIJSKIE i szyby szlifowane
dostarcza najtaniej
Szlifiernia SZKPA i fabryka LUSTEF
J. OSTERMANA
ul. Jagiellońska 1. 11 a.
Telefon 17—57.

Pracownikom i składom mebli odpowiedni rabat 4225-3

KRONIKA

18

Maja
Piątek
Wenanc., Feiksa

REDAKCJA BEZWARUNKOWO MANUSKRYPTÓW NIE ZWRACA.

TEATR WIELKI:

Piątek, 18. bm. „Dama Pikowa“ — jub. Leuz Amalji Kasprowiczowej.
Sobota, 19. bm. o 3 popoł. „Hamlet“.
Sobota, 19. bm. o 7.30 wiecz. „Tartuffe“.

TEATR NOWOŚCI:

Piątek, 18. bm. „Młodość w maju“.
Sobota, 19. bm. „Młodość w maju“.

TEATR MAŁY:

Piątek, 18. bm. g. 7.30 „Szkoła żon“ i „Z dobrego serca“. Występ L. Solskiego.
Sobota, 19. bm. g. 7.30 wiecz. „Szkoła żon“ i „Z dobrego serca“. Przedostatni występ Ludwika Solskiego.

Niedziela, 20. bm. g. 12 w południe: „W państwie królewnej Bajki“. Przedstawienie dla dzieci.

Niedziela, 20. bm., godz. 4 popoł.: „Szkoła żon“. Po raz przedostatni występ L. Solskiego.

Niedziela, 20. bm., g. 7.30 wiecz.: „Szkoła żon“. Po raz ostatni występ L. Solskiego.

Trzy ostatnie występy Ludwika Solskiego w Teatrze Małym. Znakomity artysta wystąpi gościnnie tylko jeszcze dziś, w sobotę dnia 19-go i w niedzielę 20-go bm. w arcydziele Moliere „Szkoła żon“, w swej niezrównanej kreacji Arnolta oraz w obrazku Rydla „Z dobrego serca“. Będą to nieodwołalnie ostatnie występy mistrza.

Ostatnia popołudniówka w Teatrze Małym zapowiada się jako pierwszorzędną atrakcją. Będzie nią występ mistrza Solskiego w „Szkoła żon“ Moliere. Będzie to pierwsze i ostatnie przedstawienie popołudniowe tego arcydzieła, którym to Teatr Mały zamyka swój cykl przedstawień popołudniowych w tym sezonie.

Poranek dla dzieci w Teatrze Małym. W niedzielę dnia 20. w południe odbędzie się ogromnie interesujące przedstawienie, odegrane przez działkę szkółki freblowskiej pod kierunkiem znanej sily pedagogicznej A. Mundówny. „W państwie królewnej Bajki“, zjawia sceniczna w 2 odzieniach, urozmaicona popisami gimnastycznymi jak np. „Taniec praczek“, tańcami rytmicznymi aniołków, krasnoludków, boginek i muszkek przy muzyce Czajkowskiego, Griega, Mendelssohna i Szopena.

Występy „Scala“ w Domu Narodnym. Jak już donieśliśmy teatr rewiiowy z Warszawy „Scala“, który onegdaj rozbił namnóty w sali Domu Narodnego, dzięki swemu wysokiemu poziomowi artystycznemu zdobył sobie jednogłośnie uznanie u publiczności lwowskiej. Występy tego sympatycznego teatryku, powtarzającego dziś swój program w premierowej obsadzie — cieszą się niesłabnącym powodzeniem, czego dowodem jest, że wielka sala Domu Narodnego wypełniona jest codziennie wyborową publicznością po brzegi. (Zniżki nadal ważne).

REPERTUAR KINOTEATRÓW:

APOLLO: „Sprawa przy drzwiach zamkniętych“.

AVENUE: „Harry Peel w pościgu za klejnotami“.

BAJKA: „Pat-Patachon“.

Casino: „Wschód słońca“.

CHIMERA: „Jej kaprys“.

FATAMORGANA: „Niewolnica miłości“.

KOPERNIK: „Żona Faraona“.

LEW: „Zabiliam“.

MARYSIENKA: „Żona Faraona“.

NOWOŚCI: „Mały Lord“.

PALACE: „Raj na ziemi“.

PASAŻ: „Zatopione djamenty“.

UCIECHA: „Cztery sekundy życia“.

Biurowo koncertowe M. Tuerska.

Dziś w piątek: Koncert słynnego śpiewaka Umberto Urbana.

BIURO KONCERTOWE M. TUERSKA.

Poniedziałek, 21. maja: Marcel Bontaron (Paryż). Odczyt „Małżeństwo Balzaka“. Słowo wstępne wygłosi Hoy-Zelenski.

4195-5

EDWARD RECHTER

kupiec i właściciel realności

zmarł po krótkich cierpieniach dnia 15 maja w 71 roku życia.

Na obrzęd pogrzebowy, który się odbędzie dnia 18. b. m. o godz. 12. w południe z domu żałoby przy ul. Matejki l. 8., zapraszają w smutku pograżeni

Żona, Syn i Rodzeństwo.

Bł. p.

HIPOLIT FROMMER

przemysłowiec

Wice-Prezes Naczelnej Rady Związków D zewn ch w Polsce, członek Izby Handlowej i Przemysłowej w Krakowie zmarł nagle w 56 roku życia.

Pogrzeb odbędzie się w piątek dnia 18 b. m. o godzinie 3-ciej z domu przedpogrzebowego na cmentarzu izraelickim w Krakowie.

Pamiętajmy o Polakach w Gdańsku. 12. bm. w Urzędzie Wojew. ukończono zarząd lwowskiego oddziału Koła Przyjaciół Polskiej Młodzieży w Gdańsku. Prezesem wybrano p. Wojewodzinę Dunin-Borkowską, wiceprezesami pp. Popowicza (Prezesa Dyrekcji Poczty) i Prez. Ign. Dembowskiego, sekretarzem Dr. M. Gubrynowicza, a skarbnikiem p. Prez. Gustawa Pammera. Powstanie tej nowej placówki społecznej, należy powitać z całym uznaniem. Polska Macierz Szkolna w Gdańsku (od 1921 r.) rozwinęła bardzo skuteczną działalność obronną przed germanizacją w Gdańsku. Społeczeństwo polskie we Lwowie winno licznie wstępować w szeregi członków Koła (rzeczywiście miesięcznie 1 zł., wspierający 50 zł. rocznie i założyciele jednorazowo 300 zł.) Lokal Koła na razie mieści się w T. S. L. we Lwowie przy ul. Fredry 3 i tam można podpisywać deklaracje członkowskie. Pożądane byłoby, aby zwłaszcza instytucje i organizacje społeczne wstępowały do Koła, jako członkowie założyciele lub wspierający.

Konkurs na projekt reprezent. pawilonu m. Lwowa na Powsz. Wystawę Krajową w Poznaniu w r. 1929. Wynik następujący: nagrody I nie przyznał Sąd konkursowy żadnej pracy, nagrodę II w kwocie 2.100 zł. przyznano pracy Nr. 8 — inż. architektki T. Jankowskiej i B. Wiktor, nagrodę III a w kwocie 1.700 zł. pracy Nr. 2 inż. arch. J. Witwickiej, nagrodę III b w kwocie 1.500 zł. pracy Nr. 6 inż. arch. E. Rzepeckiego i A. Kozakiewicza, nagrodę III c w kwocie 1.000 zł. pracy Nr. 7 W. Kańska i A. Frydecki.

Towarzystwo opieki nad zwierzętami podaje do publicznej wiadomości, że z dniem 23. kwietnia br. weszło w życie nowe rozporządzenie Prezydenta Rzpltej o ochronie zwierząt, ogłoszone w Dzienniku

ku Ustaw Nr. 36., które za dręczenie zwierząt przewiduje karę grzywny do 2000 zł. lub 6 miesięcy do 1 roku aresztu. Tow. Opieki nad zwierzętami zwraca się do P. T. Publiczności z gorącą prośbą, aby w każdym wypadku dręczenia zwierząt śmiało i energicznie interwenjowała bądź przez zapisanie firmy na tablicze wozu, bądź przy pomocy posterunkowego i zażalenia wnosila pisma lub ustnie do Sekretarjatu Tow. Opieki nad zwierzętami (ul. Kopernika 20. oficy na prawo I. p. drzwi 6., od godz. 6—7 wiecz.), które skieruje je na drogę sądową.

(—) Włamanie i kradzież. N. Zajac, zam. przy ul. Boczna Janowskiej 81., doniósł policji, że nieznanymi sprawcami włamali się do jego mieszkania i skradli garderobę wart. 2000 zł. — Na szkodę Ignacego Pryni, zam. Gródecka 83., skradziono wczoraj ze sieni konsulatu austriackiego przy ul. Pełczyńskiej rower wart. 150 zł.

(—) Aresztowania. Do aresztów policyjnych oddano wczoraj: Mojżesza Zubrina za kradzież bucików na pl. Solskich, Adelda Małtaka i Maksa Zandera za kieszonkową kradzież, Michała Hrycała za kradzież galanterji na szkole Karola Mausza, oraz Jana Koguta za kradzież zegarka niklowego.

(—) Nagły zgon. Wczoraj zmarł nagle w mieszkaniu szwagra swego przy ul. Piękarskiej 13-letni Michał Iwanejko. Lekarz dzielnicowy polecił zwłoki odstawić do instytutu medycyny sądowej.

(—) Aresztowanie zwyrodniałego chlebobawcy. Władze policyjne aresztowały wczoraj Jana Tarnawskiego, robotnika, zam. w Pasiekach Łyczakowskich, który w czasie snu usiłował zniewolić swą 13-letnią służącą.

Z kraju.

IV. Ogólny Zjazd adwokatów polskich w Toruniu dnia 26., 27. i 28. bm. Sekretarz generalny Zjazdu zawiadamia uczestników, że dyrekcja polskich kolei państwowych w Gdańsku udzieliła uczestnikom Zjazdu 33 proc. niżki kolejowej, skutkiem czego za okazaniem legitymacji zjazdowej uczestnicy, którzy w podróży do Torunia zapłacą całą należność, otrzy mają w podróży powrotnej z Torunia 66 proc. niżki ceny biletu do miejsca swego zamieszkania. Zarazem przypomina się konieczność zgłoszenia uczestnictwa najpóźniej do dnia 20. maja br. bezpośrednio do Sekretarjatów miejscowych urzędujących przy Oddziałach Związku adwokatów polskich okręgu zamieszkania uczestnika, gdyż w razie przeciwnym Komitet zjazdowy nie mógłby odpowiadać za zapewnienie mieszkania w Toruniu.

Sposób na żebraków w Warszawie. Magistrat warszawski projektuje nowy sposób zaradzenia żebraniom, panoszącej się w stolicy w sposób niesłychany. Oto zamiast jałmużny kilkugroszowej, rozdzielanej tradycyjnie we wtorki i piątki w sklepach warszawskich, żebracy otrzymywać będą boni, wydane przez wydział opieki społecznej magistratu. Żebrak z bonem zmuszony będzie zwrócić się do stacji opieki społecznej, która natychmiast zarejestruje go, zbada stan materialny, po czym udzieli pomocy doraźnej, jak otrzymywanie posiłku w kuchni publicznej.

Ze świata.

Wystawa polska w Budapeszcie. Wczoraj odbyło się w budapeszteńskim salonie narodowym uroczyste otwarcie wystawy malarstwa polskiego. Na otwarcie przybył regent Hortby. Wystawa urządzona znakomicie, przy udziale Skoczysasa, Jarockiego i Czarnowskiego przedstawia się okazale i wprawia w zachwyt węgierskich znawców, którzy stwierdzają zgodnie wysoki poziom sztuki polskiej.

Książę Walji dokonał uroczystego otwarcia nowego mostu, łączącego Szkocję z Anglią przez rzekę Tweed pod miastem Berwick. Koszta budowy mostu wyniosły 160 tys. funtów. Ogólna długość mostu wynosi 1.444 stóp.

Skonfiskowany majątek Szalajpina. Rząd sowiecki przekazał skonfiskowany majątek znanego śpiewaka Szalajpina, w pow. perejaślowskim Towarzystwu soc. Czerwonego Krzyża. W majątku tym utworzone będzie sanatorium dla młodzieży komunistycznej.

Suta nagroda. Policja paryska otrzymała czek na milion franków jako nagrodę za odnalezienie zaginionej w drodze z Paryża do Londynu kolji pereł wysłanej przesyłką pocztową. Jest to największa nagroda jaką otrzymała dotąd policja paryska.

Naciągnął 23 jubilerów na 3 miliony franków.

Maharadża stracił 38 rubinów.

Paryż, w maju.

(e) Paryska policja tropi szajkę która dokonała olbrzymiego oszustwa na szkodę 23 jubilerów paryskich. Na czele szajki stał 28-letni Adolf Izraelowicz, obywatel belgijski.

Przybył on niedawno do Paryża i otworzył handel drogiemi kamieniami. Po pół roku, gdy zaskarbił sobie zaufanie paryskich jubilerów, wystawił im fałszywe чеки na 3 miliony franków i znikł bez śladu wraz ze swymi agentami.

Wielu mniejszym jubilerom paryskim grozi z tego powodu bankructwo. Wśród poszkodowanych znajduje się jeden z egzotycznych magnatów, który chciał sprzedać 38 rubinów, rzadkiej piękności. Drogoceenny zbiór utonął w rękach oszusta, który, zdaje się, wyjechał do Egiptu.

Składki.

Dla matki obrońcy Lwowa: Borysiewiczowa, Swirz zł. 2.60.

Choroba morska to podrażnienie ucha.

TAJEMNICZA ISTOTA DZIWNEGO A PRZYKREGO NIEDOMAGANIA. — NA CHOROBE MORSKĄ JESZCZE NIKT NIE UMARŁ. — DWA ŚRODKI ZAPOBIEGAWCZE. — ZABURZENIA W LABIRYNCIE UCHA PRZYCZYNĄ CHOROBY.

Lwów, w maju.

(e) Chociaż niewielu z nas będzie mogło pozwolić sobie na podróż, mimo, że sezon takich podróży się zbliża, nie będzie rzeczą nieużyteczną dowiedzieć się, co to jest właściwie choroba morska, jak powstaje i co

czynić należy, by się jej ustrzec lub przynajmniej łatwo znosić.

Z własnego doświadczenia niejednen z nas wie dobrze, jakie przykrości sprawiają pewne ruchy okrętu. Kołysze się on to po osi podłużnej, to znów wzdłuż poprzecznej, a gdy burza nadejdzie i morze skłębii olbrzymie fale, kołysze się we wszystkie strony. Wtedy nawet otrzaskani z morzem ludzie czują się bardzo źle.

A choć powstająca wskutek tego choroba morska jest objawem bardzo przykrym, nie jest jednak niebezpieczna, gdyż wśród milionów wypadków nie było ani jednego śmiertelnego

O zaburzeniach w organizmie nie może być mowy i nawet wtedy, kiedy ktoś uległ morskiej chorobie przez okres wyjątkowo długi. — Co do przyczyn morskiej choroby różne istnieją

przypuszczenia i teorie. Większość ich opiera się na tem, że ruchy okrętu powodują w tkankach pewnych organizmów przemiany mechaniczne, a więc rodzaj lekkiego wstrząśnienia mózgu, podrażnienie nerwów żołądkowych i t. p.

Jest to pogląd niezbyt ugruntowany, skoro niemowlęta i małe dzieci

nigdy nie cierpią na chorobę morską, jak nie podlegają też tyfusowi plamistemu. Ze przyczyną morskiej choroby nie jest wstrząśnienie mózgu, tego dowodzi inna okoliczność: na wielkich okrętach wstrząsy są znacznie mniejsze, aniżeli n. p. w wagonach kolejowych

zwłaszcza szybkich pociągów. A mimo to w wagonie tylko wyjątkowo wrażliwe osoby ulegają objawom do morskiej choroby zbliżonym. Ci ludzie muszą n. p. siedzieć przodem w kierunku jazdy.

Badacze choroby morskiej w ostatnich czasach doszli do wniosku, że jej przyczyna tkwi w zaburzeniu w organie równowagi

ucha wewnętrzznego (tak zwanego labiryntu). Podrażnienie jego istotnie powoduje zawroty głowy, skłonność do torsji i same torsje.

Medycyna współczesna usilnie czyni zabiegi w kierunku wynalezienia środka, przy którego pomocy można ustrzec się morskiej choroby lub przynajmniej złagodzić jej objawy. Wynaleziono już dwa środki,

jeden z nich znany jest w chemii lekarskiej jako *nautran* (w pastylkach), drugi zaś środek składa się głównie z *atropiny* i *scopolanum*.

Samo jednak używanie tych środków nie wystarczy, należy jeszcze mało jeść — w dodatku tylko rzeczy lekkostrawne. Tego rodzaju zalecanie jest szczególnie trudne do spełnienia wobec wyjątkowo obfitych śniadań, obiadów i kolacyj na okrętach.

Jeśli ktoś pragnie zostać prawdziwym morskim wilkiem i nie chorować, musi prócz tego wszystkiego odbyć szereg podróży. Bo tylko kilkakrotne przebycie morskiej choroby, daje zupełną niewrażliwość na kołysanie okrętu.

Miasto notorycznych opoiów.

POŁOWA MIESZKAŃCÓW 36-TYSIĘCZNEGO MIASTA ZLICYTOWANA

Budapeszt, w maju.

(e) Szolnok na Węgrzech, to dziwne miasto; ma wprowadzić tylko 36 tysięcy ludności, lecz mimo to odbyło się w niem roku ubiegłego 18 tysięcy licytacji za podatki, a więc co drugi mieszkaniec miał licytację. Cyfry te wydają się jeszcze dziwniejsze, jeśli się zważy, że liczba podatników wynosi tam zaledwie 9 tysięcy, z czego wynika, że każdy z nich przeciętnie miał po 2 licytacje

za podatki w ciągu jednego tylko roku!

Trudno byłoby zrozumieć tę statystykę, gdyby nie pewne cyfry uzupełniające, z których wynika, że w ciągu tego samego roku w Szolnoku wwpito 3420 butelek szampa-na, 698 i pół tysiąca litrów innych gatunków win (to znaczy około 20 litrów na osobę, licząc i parogodzinne niemowlęta!), 4,934.500 litrów gorzałki oraz likieru i przeszło 250 tysięcy litrów piwa!

GIEŁDY.

OBROTY PRYWATNE.

Lwów, 17. maja.

Tendencja chwiejna. Obrót średni.

WALUTY: Dolar amerykański 8.90.00—8.90.50, dolar kanadyjski 8.85.00—8.85.50, korona czeska 0.26.33—0.26.66, korona austriacka 1.25.50—1.26.00, leja 0.05.00—0.05.50, frank francuski 0.34.75—0.35.50, frank szwajcarski 1.71.50—1.72.25, funt szterling 43.50.00—43.80.00, czerwieniec sow. za jeden 28.50—30.00.

ZŁOTO: 20 koron 36.50.00—36.80.00, 20 franków 34.50.00—34.80.00, 20 marek niem. 42.50.00—42.80.00, 10 rubli ros. 17.00—17.40.

SREBRNO: Kor austr. 0.67.50—0.68.00, 5 kor. austr. 3.40.00—3.50.00, flor. austr. 1.70—1.75, ruble rosyjskie 2.90—2.96, kopiejki za rubel 1.45—1.48.

Das niedy. Naprawdę złotemu i nigdy niezawodzącemu sercu Czytelników naszych polecamy wdową po poważnym rzemieślniku lwowskim, matkę legionisty i obrońcy Lwowa, który zmarł z odniesionych ran — znajdującą się obecnie w obliczu śmierci głodowej. Niestety, niestety, ta ruszka jest nadto ciężką kaleką, tak, że zupełnie najdrobniejszej nawet kwoty nie jest w możności zapracować. Datki przyjmnie Administracja dla „Matki obrońcy Lwowa”

OGŁOSZENIA.

MIESZKANIA, SALERY

10 groszy za wyraz

GAZAŁE w prywatnej wili do wynajęcia. Wiadomość: Listopada 83, lub sklep Kafki, ul. Krakowska 1. 11. 4191-2

DO WYNAJĘCIA pokój umeblowany (lub bez mebli) z prawem używania łazienki i kuchni dla poważnej, inteligentnej pami ew. studentki. Kochanowskiego 45, III p., ganek. Informacje od godz. 16—18. 4196-2

W STRYJU 5, wzgl. 4 pokoje, kuchnia, przedpokój, ogród, stajnia, garaż, wodociąg, gazowy opał zamianie na 4 pokoje, kuchnia etc. komfort I lub II p. słoneczne — ewent. na pewnych warunkach, na większe mieszkanie we Lwowie okolica Techniki—Listopada etc. Zgłoszenia Inż. W. Zdanowicz, Stryj, Jagiellońska, wzgl. tel. 50, od godz. 14—16 lub 19—21. 4164-4

WOLNE POSADY.

10 groszy za wyraz

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ? Musisz ukończyć kursa fachowe korespondencyjne prof. Sekulowicza, Warszawa, Żorawia 42. Kursa wyuczają listownie: buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego. Po ukończeniu świadectwo. Zadańcie prospektów. 3671-3

ZGUBIONO, ZNALEZIONO.

10 groszy za wyraz.

ZGUBIONO kufer samochodowy z dwiema walizkami wewnątrz na drodze Krosno-Lwów przez Domaradz, Dynów, Przemysł, Jaworów w dniu 12. bm. między godziną 4—8 popołudniu. Zawierał: Ciężki, Lwów, Sykstuska 46. Nagroda 300 zł. 4218-2

POSADY POSZUKIWANE.

3 groszy za wyraz.

EMERYTOWANY kapitan, lat 35, obznajomiony z pracą administracyjno-prawną, przyjął odpowiedzialne zajęcie. Zgłoszenia pod „Kapitan”. 4159-5

KUPNO I SPRZEDAŻ.

12 groszy za wyraz.

NA WYJAZD łóżka składane, materace, kołdry, koce, pledy, przeście ad-a, poduszki, słoniki — poleca najtaniej K. SKIBIŃSKI Lwów, Kopernika 14. Telefon Nr. 51-10.

SAMOGHODY używane na składzie. Cyclear — Lwów, Romanowicza 9. Telefon 20-01. 4221-3

SPRZEDAM WYŻŁA (psa legawego) 12-miesięcznego, z powodu wyjazdu. Wiadomość Kochanowskiego 45, III p. ganek. od godz. 16—18. 4197-2

KUPIĘ zaraz okazynie fortepian lub pianino. Podać markę i cenę ostateczną. Administracja „Gazety Porannej” pod Prezent” 4126-5

KAMIENICA słoneczna komfort, okolica Potockiego, do sprzedania. Zgłoszenia: Stanisław Abl, magazyn papieru, Legonów 11. 4098-10

RÓŻNE DONIESIENIA.

10 groszy za wyraz.

DYJETETYCZNO-KLIMATYCZNE sanatorium Dra St. Domańskiego w Olchowcach nad Sanem, otwarte od 1-go lipca 1928. Rzeka, las, góry, Hydroterapia. Cena umiarkowana. 3362-10

MAGISTER farmacji, katolik, poszukuje od września dzierżawy apteki, z kancją 600 dolarów lub zarządu. Zgłoszenia: Zarząd apteki w Jablonowie k. Kolomyj. 4209-4

UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę wojskową Józefa Kościelskiego, 1884, Nowosiółka, syna Mikołaja, wydaną przez PKU „Czorników”. 4181-3

UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę wojskową Józefa Szumelaka, 1896, Głęboczek, syna Jurka, wydaną przez PKU „Czorników”. 4181-3

ROZGŁOSZENIA, GAZETOWE, skrupelki, reformy w wielkim wyborze najtaniej Piępek, Lwów, Boharów 7. 3788b-10

Kocik radiowy.

PROGRAM AUDYJO RADJOWYCH.

Piątek, 18. maja 1928.

Warszawa (1111) 16.00 Przegląd polityki międzynarodowej za ubiegłe miesiące. 16.40 Lekcja języka angielskiego. 17.20 „Goodwill Day” (Dzień dobrej woli) dla młodzieży. 1) Odczytanie odezwy dzieci Królestwa Walji do dzieci całego świata. 2) Pieśń Niewiadomskiego odśpiewa chór młodzieży szkół powszechnych. 3) Przemówienie delegata Min. W. R. i O. P. 4) Marsz „Pod sztandarem pokoju” Nowowiejskiego wykona orkiestra. 17.45 Koncert w wykonaniu orkiestry detej. 19.30 Odczyt p. t. „O kokluzsu”. 19.55 Pogadanka muzyczna. 20.15 Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonji Warszawskiej. 22.00 Komunikaty.

Poznań (344) 17.45 Koncert wokalny w wykonaniu artystów opery poznańskiej. 20.15 Transmisja z Warszawy.

Katowice (423) 17.45 Koncert pośw. muzyce tanecznej 18 i 19 wieku. 20.15 Koncert symf. z Warszawy.

Wilno (435) Kraków (566) 17.20 Odczyt p. t. „Co to jest sztuka?”. 20.15 Transm. z Warszawy.

Wrocław (322) 20.30 Koncert symf. „Wiesna” (Goetz, Schumann, Goldmark). Lipsk (386) 20.15 „Afrykanka” opera w 5 odsłonach Meyerbeera. 22.45 Dancing.

Stuttgart (380) 20.00 „Eugeniusz Onegin” opera Czajkowskiego.

Hamburg (304) 19.25 „Samson i Dalila” opera w 3 aktach St. Saensa. 22.30 Muzyka taneczna.

Langenberg (468) 20.20 „Kabale und Liebe” tragedia Schillera.

Wiedeń (517) 19.30 Koncert z okazji „Dnia dobrej Woli” (Przemówienie, produkcje choralne, orkiestra symf.).

Monachjum (535) 20.00 „Der Sprung in die Ehe” komedia Reimana.

Koenigsbrunnhausen (1250) 21.00 Odczyt „O obowiązku wyborem” wygl. prezydent Reichstagu Loeb.

Sobota, 19. maja 1928.

Warszawa (1111): 16.40 Odczyt p. t. „Opieka społeczna nad dzieckiem”. 17.20 Odczyt p. t. „Pieśniarz i gęslarz podhalański — Szabala”. 17.45 Program dla dzieci. Transm. z Krakowa. 19.35 „Radio kronika”. 20.30 „Dzwony z Corneville”, operetka w 3 aktach R. Planquette’a. 22.00 Sygnal czasu, komunikaty. 22.30 Muzyka taneczna.

Kraków (566): Odczyt p. t. „Jak należy ogłdać zabytki romańskiej i gotyckiej architektury w Krakowie”. 17.45 „Świerszcz za kominem” Karola Dickensa. 20.00 Hejnał. 20.30 Transm. operetki z Warszawy. 22.30 Dancing.

Poznań (344): 20.30 „Dzwony Kornewillskie”, operetka (Transm. z Warszawy). 24.00—2.00 Koncert nocny.

Katowice (423). Wilno (435): 20.30 Transm. operetki z Warszawy. 22.30 Muzyka taneczna.

Królewiec (802) 20.10 Wieczór humoru ludowego. 22.00 Wieczór muzyki lekkiej. Praga (349): 19.15 Transmisja operetki z teatru w Weinberg. 22.00 Muzyka taneczna. Heilingsfors (378): 19.30 „Rigoletto”, opera Verdięgo.

Stuttgart (380): 20.15 Wieczór muzyki kameralnej w wykonaniu tria smyczkowego (Beethoven). 22.00 Muzyka lekka.

Frankfurt (42): 20.15 Wieczór poświęcony utworom Brahmsa (Pieśni cygańskie i miłosne). 22.30 Muzyka taneczna.

Rzym (448): 21.15 Transmisja opery Belliniego „Norma”.

Langenberg (468): 20.15 Wiadomość z Olimpiady w Amsterdamie. 20.25 Wieczór humoru.

Wiedeń (517): 20.15 „Der Zigeunerprimas”, operetka Kalmana.

KAPELUSZE letnie modele poleca, prze-
róbki wykonuje modnie, tanio, Topol-
nicka, Kopernika 1. Pasaż Mikolascha.
I. p. 4045-4

MASZyny do pisania biurowe i podrózne
okazyjnie do nabycia. Henryk Moller,
Lwów, pl. Smolki 1. Telef. 5-40.
3719-10

CYNY do lutowania, biały metal łożysko-
wy oraz wszelkie metale oferuję po ce-
nach konkurencyjnych loco hute. Joa-
chim Linhardt, Boryslaw. Trakt Droho-
bycki. 4207

ŁÓŻKA, umywalki, naczynta do pensjo-
natów, poleca: M. Kierski, Lwów, ul.
Kopernika 4. 4146-3

Maszyny młyńskie

Walce, Kaspary, Kamienie, Jagielnicki,
Tryjery, Turbiny, Motory ropne, D e-
sle, Gazowe, Transmisje, Pasy, Gurty,
Gazę, Siarki, Pom y, Prasy do dachó-
wek, Olejarnie, Maszyny rolnic.e, p-
leca na dogodne spłaty

„PILOT” Lwów, ul. Batorskiego 4.
Rok założ 1910. Tele on 1-79

„OLLA”
jedyna istnieją-
ca i doświadczo-
na marka świa-
towa, udowod-
niona zapelną
gwarancją ze
każdą sztuką.
Ceny sprzedaży
detalicznej za
tuz o Nr. 1203 -
zi. 9-—

Motocykle

FRANCIS-BARNETT
DOUGLAS
RUDGE-WHITWORTH
na składzie.
CYCLECAR Lwów, Romanowicza 9
Telefon 20-01.

Sandacz świeży Łosoś wiślany

także na części
nadeszły dziś do handlu
Karola Krupińskiego
Lwów, Akademicka 4. Telef. 28-54.

Humor.

USPOKOIŁ GO...

Doktor: — Trzeba pana natychmiast
operować, ale uprzedzam, że będzie cięż-
ka operacja: z pięciu jedna się udaje!

Pacjent: — Mój Boże, jestem zgu-
biony.

Doktor: — Ależ niech się pan uspo-
koji, przed chwilą nie udaly mi się czte-
ry operacje, więc pan ma kolosalne
szanse!

Mozna uprać największe sztuki bielizny bez mozolnego tarcia

PRECZ z niepotrzebną mordęgą przy praniu
bielizny!!!

Ulepszona metoda tryumfuje na całej linii. Wy-
rugowała ona dawną, tak bardzo pod każdym
względem wadliwą metodę.

Mamy teraz nowy rodzaj mydła,

które spełnia pracę rąk ludzkich w formie ulep-
szonej, bo piorąc niem zaoszczędzamy bieliznę,
czas i ręce.

Pozostaje jedynie praca płukania,

bo nad wyraz aktywna piana roztworu Rinso, sama
„zwalcza” brud w sposób radykalny, niemniej
jednak łagodny. Dla rąk ludzkich pozostaje
jedynie zadanie
splukiwania ślicz-
nie upranej
bielizny.

Mozna również
gotować bieliznę
w roztworze
Rinso — rezultaty
są zawsze
świetne.

PRÓBKA DARMO

KUPON. Do firmy „Sunlight” Spółki Akcyjnej, Skrzyżka
Pocztowa 470, Poczta Główna, Warszawa.
Upraszam o bezpłatne przesłanie mi próbnego pakietu Rinso,
wystarczającego na próbne pranie.

Imię i nazwisko

Adres

C.P.L. no (Ubranka się o wyraźne pisanie.)

R. S. Hudson Ltd., Anglja.

Magistrat miasta Zborowa

ogłasza niniejszem

Konkurs

na budowę elektrowni miejskiej

wraz z siecią przewodów rozdzielczą i oświetlenia publicznego.
Oferty firm staj cych do przetargu winny być na za- adzie szcze-
gółowego projektu i warunków, jakie są do rozpatrzenia w Ma-
gistracie m. Zborowa.

Oferty wnosić należy d Magistratu w terminie do dnia
31. maja b. r. Magistrat zastrzega sobie wolny wybór oferentów
w całości lub w części, lub nieprzyjęcia żadnej oferty, bez ja-
kichkolwiek odszkodowań

Burmistrz

Rychlewski w. r.

Płyty klejone (dykty)

olchowe i sosnowe z własnych
fabryk

w Rzesznie Polskiej i Piotrkowie
sprzedaje detalicznie
w swoim składzie fabrycznym

S. A. „OIKOS”

Lwów, Zamarszynowska 53.
Tel. 3-12.

ESSEX

SAMOCHODY

6-cio CYLINDROWE 9/40 HP.

Nałżejszy wóz średniej klasy
na składzie.

CYCLECAR Lwów, Romanowicza 9
T lefon 20-01.

Pod jesienne zasiewy

Marka jest Marka

gwiazda

gwiazda

TOMASYNA

najlepszym i najskuteczniejszym
nawozem fosforowym

Najwię's'e korzyści przy sprowa-
dzeniu w maju i czerwcu.

Oszczędność wielka.

Dogodny kredyt.

JOZEF KARRACH Lwów,
Kościuszki 18.
Prospekty i cenniki — darmo i opła-
tnie.

KONKURS.

Zarząd pow. Kasy Chorych w Zbarażu roz-
pisanie niniejszem konkurs na stanowisko
DYREKTORA KASY pod następującymi wa-
runkami:

- 1) Obywatelstwo polskie,
- 2) nieprzekroczony 40 rok życia,
- 3) świadectwo zdrowia i zdolności do
pracy, wystawione przez lekarza urzędo-
wego,
- 4) ukończenie szkoły średniej ogóln-
kształcącej z egzaminem dojrzałości,
- 5) znajomość buchalterji lub admini-
stracji państwowej,
- 6) poświadczenie odbytej dwuletniej prak-
tyki kasowej, państwowej lub samorzą-
dowej.

Byli wojakowi i inwalidzi nie mający
prawa do emerytury, a posiadający powyż-
sze wymogi będą mieli pierwszeństwo. Pła-
ca według umowy. Po jednoczonnej prak-
tyce kasowej może nastąpić stabilizacja.

Termin wnoszenia ofert do dnia 10-
czerwca br. 4130-2

Przewodniczący:
IWASZKIEWICZ m. p.

CENY OGŁOSZEN:

Za wiersz 1-szpaltowy milimetrowy
(szer. 30 mm.) ogłoszenia zwykłe za tek-
stem 12 gr., za wiersz 1-szpalt. milime-
trowy (szer. 60 mm.) nadesłane 35 gr.,
za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer.
60 mm.) po kronice 40 gr., za wiersz
1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) w
tekście (kronika, repertuar, dział ekono-

miczny itd.) 60 gr., za wiersz 1-szpalt.
milimetrowy (szer. 60 mm.) w artykułach
100 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy
(szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 60 gr.,
drobne ogłoszenia za słowo 10 gr., drob-
ne ogłoszenia kupno i sprzedaż za słowo
12 gr., drobne ogłoszenia matrymonialne.
korespondencja 12 gr., prywatne za sł-
wo 12 gr., dla potrzebujących pracy lub

posady 3 gr., cała strona ogłoszeniowa
285 zł., pół strony ogłoszeniowej 150 zł.
cała strona tekstowa 150 zł., cała strona
pod nagłówkiem (1-sza) 570 zł. Ogłosze-
nia zamiejscowe 30 proc. droższe. — Za
ogłoszenia w miejscu zastrzeżonym, ogło-
szenia osobno stojące i bez numeru doli-
czamy 25 proc. Odpowiedzialność za ter-
minowy druk nie przyjmujemy. Posta-

przekazów nie bonifikujemy. — Stawka
Kolony ogłoszeniowej na podstawie uz-
godnień (szpalt), tekstowa za 3 linij
(szpalty).

PRENUMERATA wstępująca
dostawę na miesiąc lub prze-
cylką pocztową zł. 1.50
bez dostawy zł. 1.20
za granicą zł. 1.80